Sanayi İşçileri Bülteni

7

Köle değil işçiyiz, örgütlüysek güçlüyüz!

İşçi Bülteni Özel Sayı: 240
Fiyat 25 YKr. Aralık 2007

Sefalet ücretini kabul etmiyoruz...

"İnsanca yaşamaya yeten, vergiden muaf asgari ücret!"

419 YTL olan asgari ücrete 2008 yılından itibaren geçerli olmak üzere yüzde 6'lık zam yapılması öngörülüyor. Buna göre 25 YTL'lik artış sağlanacak "sefalet ücretinin" yeni miktarı 444 YTL olacaktır. Dört kişilik bir aile için açlık sınırının 860, yoksulluk sınırının ise 2.290 YTL olarak açıklandığı günümüzde, asgari ücretin 444 YTL gibi gülünç bir rakamla anılmasının bizlerle dalga geçilmesinden başka bir anlamı yoktur. Dört kişilik bir işçi ailesinin her bir ferdinin asgari ücretle çalışması durumunda dahi bu tablodan çıkan sonuç, mutlak yoksulluktur.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun ortalama ev kiralarını 385 YTL olarak açıkladığı bir dönemde yeni asgari ücretin 444 YTL olarak önerilmesinin hiçbir mantığı yoktur. Dilenciye sadaka verir gibi lütfettikleri 25 YTL'lik artış da ilk üç ayda temel tüketim mallarına ve hizmetlere yapılacak zamlarla eriyip gidecektir.

Yaşadıklarımız adeta kaderimizmiş gibi, halimize şükredip katlanmamızı bekliyorlar. İşçi ve emekçiler ay sonunu nasıl getireceğinin hesabını yaparken, iftar çadırlarında, halk ekmek büfelerinde, aşevlerinde, erzak, kömür yardımlarında uzun kuyruklar oluştururken, onlar çocuklarına şaşalı düğünler düzenleyerek trilyonlarca lirayı harcamaktan kaçınmıyorlar. Haklarımızı sanki sadaka bahşedermişçesine sunarak, kendilerine karşı minnet duyguları beslememizi istiyorlar. Kısacası bize dilenciliği ve onursuz bir yaşamı dayatıyorlar.

Ama artık bu gidişe dur demenin zamanı geldi. Bir yandan "vatan-millet-Sakarya" edebiyatı yaparken diğer yandan emekçileri nasıl daha fazla sömüreceklerinin hesabını yapan bu asalaklar takımına hakettiği yanıt verilmelidir.

Bugün resmi rakamlara göre 3,5 milyon asgari ücretli var. Yani çalışan her üç kişiden biri asgari ücretli. Aileleriyle birlikte 13-14 milyonu bulan bir kesim, sefalet ücretine mahkûm bir şekilde yaşam mücadelesi vermektedir. Ancak asgari ücretin "azami sefalete" tekabül etmesi sadece bu ücretle çalışanların değil, hepimizin sorunudur. Zira sermaye devleti, asgari ücreti düşük tutarak, ülke genelindeki tüm ücretlerin de aşağıya çekilmesini sağlamaktadır. Bu nedenle asgari ücretin ne

kadar olacağı sorusu tüm çalışanları ilgilendirmektedir.

Her yıl olduğu gibi yine Aralık ayında "Asgari Ücret Tespit Komisyonu"nun toplantıları gerçekleşecek. Ancak sürece müdahale etmedikçe sonuç yine sefalet ücreti olacaktır. Zira komisyonda işçi temsilcisi sıfatıyla yeralan hain Türk-İş bürokratları göstermelik bir-iki itirazın ötesine gitmeyerek yine hükümetin önerisini kabul edecektir.

Üstelik sermaye sınıfı bu yıl "Bölgesel asgari ücret" uygulamasını dayatmaktadır. Böylece asgari ücret her bölge özgülüne göre değişik miktarda tespit edilecektir. Bunun işçiler için anlamı yeterince açıktır. Patronlar kendi koşullarını dayatmak istedikleri her durumda veya haklarımızı talep ettiğimiz her anda, bizlere asgari ücretin daha düşük belirlendiği bölgedeki fabrikaları örnek göstererek rekabet edemediklerini, kazanamadıklarını öne süreceklerdir. Tıpkı işsizliği, bizleri daha ucuza ve daha ağır koşullarda çalıştırmaya razı etmenin birer dayanağı haline getirdikleri gibi. Ya da bizlerden fedakârlık istedikleri her zaman Çin'i örnek vermeleri gibi...

Dayatılan bu koyu sefalete "artık yeter" diyorsak, bu yılki asgari ücretin belirlenmesinde söz sahibi olmak için harekete geçelim. Bir başımıza ne yapabiliriz kaygısını bir yana bırakalım. İşyerlerimizde, fabrikalarda, sanayi bölgelerinde daha fazla sınıf kardeşimizle biraraya gelerek bu konuda duyarlılığı yükseltelim.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nun işçilerin denetime açılması için eylemler düzenleyelim. Bizlerin iradesini tanımayan komisyonların, bizlere rağmen aldığı kararları tanımayalım. Sesimizi yükseltmediğimiz koşullarda, sermaye sınıfının ve hükümetinin daha da saldırganlaşacağını unutmayalım!

✔ **Bölgesel asgari ücrete hayır!**

✔ **Asgari Ücret Komisyonu derhal işçilerin denetimine açılsın!**

✔ **Asgari ücret dört kişilik bir aile üzerinden hesaplansın!**

✔ **İnsanca yaşamaya yeten vergiden muaf asgari ücret!**

✔ **Herkese iş, tüm çalışanlara iş güvencesi!**

Sanayi İşçileri Derneği'nden çağrı ..

Onuruna sahip çık! Derneğine üye ol!

Şakirpaşa Yeni Sanayi Sitesi sömürü cehenneminden aylardır bir ses yükseliyor. Düşük ücretlere, sigortasız çalışmaya, sendikasızlığa ve her şeyiyle patronların insafına bırakılan çalışma koşullarına karşı 'dur' diyen bir ses yükseliyor. Gecelerinde aç yatılmayan, gündüzlerinde sömürülmeyen bir dünya isteyen biz işçilerin sesi artık **Sanayi İşçileri Derneği** (Sİ-DER) oldu. Şimdi bu sesi çoğaltmak ve büyütmek zamanı!

Sefalet ücretine hayır diyorsan
Sİ-DER'e üye ol!

Eğer aldığımız ücretler her geçen gün enflasyon karşısında eriyorsa, zam aylarında sıfır ya da yüzde altı gibi komik rakamlarla sefalete mahkûm ediliyorsak, zam istediğimiz için işten atılıyorsak, bilmeliyiz ki; örgütsüz ve birlikten yoksun olduğumuz içindir. Bugüne kadar bu tür durumlarda en fazla ceketimizi alıp işyerinden çıktık ve kendimize yeni bir iş bulduk. Ama bulduğumuz işte eskisini aratır oldu çoğu zaman. Ama bundan sonra daha

iyi bir ücret almak için işyeri değiştirmek dışında bir seçeneğimiz daha var. Sİ-DER'E üye olalım, sorunlarımızı beraber tartışalım. Ve birliğimizden gelen kuvvetle daha iyi bir ücret için mücadele edelim.

Sigortasız çalışmaya dur demek için Sİ-DER'e üye ol!

Patronlar sigortayı bize çok görmeye başladılar. Çoğu zaman deneme süresi diye 4-5 ay sigortasız çalıştırılıyoruz ya da sigortamızın yatırıldığının söylenmesine rağmen, bir de bakıyoruz ki primlerimiz hep eksik yatırılmış. Koca sanayi sitesinde sigortalı çalışan işçi sayısı oldukça az. Onlar da sigortalı işlerinden atılmamak için olmadık angaryalara ve yüklere katlanmak zorunda kalıyorlar. Biz de işimizden olmamak adına buna sessiz kalıyoruz. Ama Sİ-DER gerek hukuki gerekse fiili-meşru bir mücadele yoluyla sigortasız çalışmaya ve primlerin eksik yatırılmasına dur diyebilir. Yeter ki Sİ-DER'e üye olup onu güçlendirelim!

Ücretsiz izne, yoğun ve uzun süreli çalışmaya karşı Sİ-DER'e üye ol!

Hepimiz en az 10 saat çalışıyoruz. 8 saatlik çalışma süresini birçoğumuz unuttuk artık. 10 saat bizim için "iyi" bir işyerinin kıstasları arasına girdi. Halbuki bu ülkede 7 saatlik işgünü uygulaması hem işsizliği önleyebilir, hem de tüm ülkenin ihtiyaçlarını fazlasıyla karşılayabilir. Ama tek amacı kâr olan patronlar bizleri posamız çıkana kadar çalıştırıyorlar. Eğer işleri azalırsa, bu sefer de ücretsiz izne çıkarıyorlar, daha doğrusu kısa süreli işten atıyorlar. Ücretsiz izin uygulaması hukuk dışı, keyfi ve insafsız bir şekilde uygulanıyor. Her ücretsiz izin sonucu birçoğumuz sorgusuz-sualsiz işsiz bırakılıyoruz. Buna 'dur' demek yine bizim elimizde.

Ya sessiz kalıp boyun eğeceğiz, ya da ses olup dur diyeceğiz!

Bize takılan kölelik zincirleri bizler için bir ömür törpüsüne dönüşmüş durumda. Belki boynumuzda kölelik zincirleri taşımıyoruz ama çalışma zorunluluğu, geçim derdi derkken boyun eğdiğimiz bu kötü çalışma ve yaşam koşulları bizi boynu zincirli kölelerden daha kötü bir duruma soktu. Kölelik zamanında köle sahipleri kölelerin yaşamlarını düşünmek ve onların hayatta kalmasını sağlamak zorundaydı. Oysa şimdi patronlar, bizleri işleri bitince ya da bizden ucuza ve daha çok çalışacak birilerini bulduklarında bizi sokağa atabiliyorlar. Ama artık o zincirleri kırma umudumuz her zamankinden daha fazla.

Çünkü artık sanayi işçileri olarak gücümüzün farkına varıyoruz ve örgütleniyoruz. **Çünkü artık** bir derneğimiz var. Şimdi bu derneği güçlendirme zamanıdır. Şimdi bu kölelik zincirlerini kırma zamanıdır. Şimdi derneğimizi üye olup onu güçlendirme, güvencesiz çalışmaya, geleceksiz yaşamaya "dur" deme zamanıdır.

Bugün cehennem koşullarında çalışan işçiler olarak birbirimize güvenmekten, **Dernek** çatısı altında birleşmekten başka çıkar yolumuz yok. Bizler yoksulluk denizinde boğulurken, patronlar bizlerin alınterinden çaldıklarıyla zenginlik içinde sefalarını sürüyorlar. Biz bu koşullarda çalışmaya mahkûm ediliyoruz. Ama bu koşullar bizim kaderimiz değil, değiştirmek mümkün. Artık bizim olanı geri alma zamanıdır. Artık emeğimizin gaspedilmesine "dur" deme zamanıdır.

Telekom grevinin öğrettikleri...

Grev, işçi sınıfının okulu ve en etkili silahıdır!

16 Ekim'de başlayan Telekom grevi 45 gün sürdü. Grev 30 Kasım gecesi tarafların ve Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım'ın da katıldığı bir toplantıda anlaşmayla sona erdi. Anlaşma sonrası sermaye hükümeti ile Telekom patronunun yaptığı "herkes kazandı, kaybeden yok" yönlü açıklamaları ve Türk-İş ile Haber-İş bürokratlarının hükümet ve patron temsilcileriyle sarmaş dolaş halleri düşündürücü olsa da ücretlerde, esnek çalışma dayatmasında ve bazı sosyal yardımlarda bir takım hakların korunduğu görülüyor.

Halihazırda anlaşma maddelerinin tümü kamuoyuna yansımış değil. Henüz sendika bürokratları dışında kimse anlaşma maddelerinin kapsamını bilmiyor. Bir takım haklar karşılığında tavizler verildi mi, verildiyse hangi düzeyde verildi vb. konularda bir netlik bulunmuyor.

Tüm bu "bilinmezliklere" rağmen Telekom grevinin kazanımlarının hem genel anlamda sınıf hareketi açısından, hem de özelinde grevci işçiler nezdinde ortaya çıkardığı sonuçlar var. Sınıf ve kitle hareketi açısından bu sonuçlar, Telekom işçisinin kısmi kazanımlarından çok daha önemli ve iz bırakıcı niteliktedir.

Herşeyden önemlisi, uzun yıllardır gelişemeyen, üzerindeki ölü toprağını atamayan sınıf hareketi THY'nin ardından Telekom greviyle fazlasıyla soluk aldı. Devletin, sermaye hükümetinin, medyanın ve patronların elbirliğiyle yürüttüğü tüm karalama ve çarpıtmaya, baskı ve tehdide rağmen grevci işçiler kararlılıkla direnerek uzun bir dönemdir unutturulmaya çalışılan grevin nasıl etkili bir silah olduğunu tüm topluma yeniden hatırlattı. Telekom işçilerinin kararlı direnişi sayesinde grev, geniş işçi ve emekçi kesimler nezdinde belli bir sempati ve ilgiye de konu oldu. Hak almanın ve kazanmanın yolunu geniş emekçi kesimlere bir kez daha gösterdi.

Özellikle Seka işçilerinin militan direnişinin ardından sürecin kayıpla sonuçlanması nedeniyle grev silahına duyulan güven reformist-liberal küçük-burjuva kesimler ile ilerici, öncü bazı unsurlar nezdinde zedelenmişti. "Seka işçisi direndi de ne oldu?" gibi bir anlayış bu umutsuz kesimlere hakim olmuştu. Sınıf hareketinin bir daha ayağa kalkamayacağına inanılmış, hatta işçi sınıfının varlığı ve misyonu tartışılır hale gelmişti.

İşçi sınıfının tarihsel misyonuna, gücüne ve sınıfa duyulan bu güvensizlik tablosu Telekom greviyle parçalanmış oldu. İşçi sınıfı kararlılıkla direndiğinde, birbirine kenetlendiğinde, örgütlü gücünü kullandığında, sınıf dayanışmasını sergilediğinde, hak alıcı yöntemlere başvurduğunda nasıl haklarını kazandığını, sermayeye geri adım attırdığını, devrimci bir sınıf olduğunu bir kez daha göstermiş oldu. Üstelik Telekom içerisinde gericiliğin etkisinde kalmış işçilerin belli bir ağırlığına rağmen tablo

böyle olmuştur. Dahası sendikal bürokrasiden bağımsız bir taban örgütlülüğünün, grev komitesinin vb. taban inisiyatifinin eksikliğine rağmen Telekom işçileri grevlerine sahip çıkmıştır.

Grevin sınıf hareketine yansıyan genel olumlu etkisinin yanısıra işçiler üzerindeki öğreticiliği ve eğiticiliği bir kez daha açığa çıkmıştır. İşçiler grev süresince sermaye iktidarının gerçek yüzünü görmüş, burjuva medyanın misyonunu yaşayarak öğrenmiş, kolluk güçlerinin aslında sömürücü asalakların düzenini korumakla görevli olduklarını anlamışlardır.

Kolluk güçlerinin tüm saldırılarına rağmen Telekom işçileri grev kırıcılara prim vermemiş, taşeron eliyle yapılmak istenen arıza-onarım, bakım-tamir vb. girişimler bizzat Telekom işçilerinin militan tutumuna çarpmıştır. İşçiler bu gibi durumlarda hızla birbiriyle iletişime geçerek ve biraraya gelerek grev kırıcılara hadlerini bildirmişlerdir.

Uzun yıllardır greve çıkmayan, militan mücadele yöntemleri kullanmayan Telekom işçileri, kendilerinin ifadesiyle, "kafalarını kumdan çıkarmış"lardır. İşçilerin sınıf kimliği ve bilinci gelişmiş, grev süreci işçilere birçok açıdan anlamlı deneyimler kazandırmıştır.

Grevin ilk sürecinde deneyimsizliğin verdiği bir takım eksiklikler son günlere doğru giderilmeye çalışılmıştır. Mesela Telekom işçilerinin grevin ilk başlarında diğer toplumsal kesimlerin sorunlarına gösterdikleri ilgisizlik, diğer işçi direnişleriyle dayanışmada sergilenen zayıflık, grevin sesini kamuoyuna duyurmak için sistemli ve sürekli pratik çaba sergilemedeki eksiklik vb. grevin ilerleyen süreçlerinde kırılmaya başlamıştır. Kimi öncü işçiler nezdinde taban örgütlülüğünün eksikliği grev süresince hissedilmiş, buna özel vurgular yapılmıştır. Yine kimi yerlerde işçiler değişik bölgelerde bulunan Telekom işletmelerinde greve çıkan işçilerle koordineli hareket etmek amacıyla komisyon tipi girişimlerde bulunmuşlardır.

Özetle Telekom grevi işçilerde bir uyanış sağlamış, sınıf bilinci aşılamıştır.

Telekom grevi genel olarak sınıf hareketine bir soluk olmuş, bir kıvılcım çakmıştır. Daha özel olarak da grev süreci Telekom işçisini geliştirmiş, deneyim kazandırmış, anlamlı bir okul olmuştur.

Telekom grevi birçok açıdan irdelenmeyi ve deneyimler çıkarmayı hakediyor. Daha da önemlisi öncülere bir takım görevler yüklüyor. Zira Telekom grevinin yaktığı kıvılcımı büyütmek, deneyimlerini diğer sınıf bölüklerine taşımak, eksikliklerinden dersler çıkararak mücadeleyi yaygınlaştırmak, sınıf hareketinin önünü açmak görevi öncü işçileri, sınıf devrimcilerini, ilerici sendikacıları bekliyor.

Genç işçiler azgın sömürü koşullarına karşı mücadeleye!

İşçi sınıfının bir parçası olarak, içinde yaşadığımız sömürü düzeninden payımıza düşeni fazlasıyla alıyoruz. Bütün işçilerin yaşadığı sömürü ve haksızlıkları bizler genç olduğumuz için daha da ağır bir şekilde yaşıyoruz. Genç olduğumuz için daha kolayından düşük ücretlere reva görülüyoruz. Büyük çoğunluğumuzun sigortası bile yok. "Çıraklık uygulamaları" adı altında her türlü işe koşturulduğumuz yetmezmiş gibi küfre, dayağa varacak şekilde baskı ve hakarete maruz kalıyoruz. Meslek liselerinde okuyanlarımız ise "staj" adı altında çok düşük ücretlerle çalıştırılıyor, sömürülüyor.

Çalışma hayatımızda yaşadığımız bunca sömürü, baskı vb. kölelik uygulamaları yetmezmiş gibi bir de bireyci ve yoz kültürün dayatmaları ile karşı karşıya kalıyoruz. İşyerimizde, evimizde, mahallerimizde sürekli olarak yozlaştırılıyor, uyuşturuluyoruz.

Egemenler, sömürüye ve baskıya dayanan bu sistemde bizim gibi gençleri yozlaştırıp uyuşturmak için elinden gelen bütün yöntemleri kullanıyor. Uyuşturucuyu dertlerimizin dermanı olarak önümüze seriyor, kanımızı zehirliyorlar. Bunu yapamadıklarında ise gazetesi, televizyonu, futbolu, dizileri, magazin programları, şans oyunları ile beynimizi uyuşturuyor, bizim olmayan bir dünyanın içinde yaşamamızı istiyorlar. Elimizdeki cep telefonu ile tuttuğumuz takımın maçları ile hayatımızı doldurarak, üzerimizde kurdukları baskı ve sömürü çarkını görmemize engel olmaya çalışıyorlar.

Bütün bunlar tabii ki, bizim yaşantımızı dört bir yandan çevrelemek için bizzat atölyede, fabrikada bizleri sömüren ve köleliğe mahkum edenler tarafından yapılıyor.

Onlar bütün bunları yaparken istiyorlar ki bizler yaşadığımız sömürüyü fark etmeyelim.

İstiyorlar ki, hiçbir şeyi düşünmeyelim, sorgulamayalım.

İstiyorlar ki, bizler sadece kendini düşünen, birbiriyle yarışan bireyler olalım.

Ve tabii ki **istiyorlar ki**; oturdukları yerden rahat bir şekilde yaşamlarını sürdürmelerini sağlayan bu sömürü çarkı bozulmasın.

Ama bizler bu gidişe "dur!" demek, bu çarkı kırmak zorundayız. Yaşadığımız sorunların farkına varmalı, sessiz kalmamalı, bizim gibi düşünen işçi arkadaşlarımızla bir araya gelerek mücadele etmeliyiz.

İş cinayetlerine son

Herkese sağlıklı gerekli koruma önlemlerinin alındığı insanca çalışma koşullarında iş istiyoruz

"Elektrik çarptı", "yüksekten düştü", "halat koptu", "kazan patladı", "vinç altında kaldı", "uzvunu makineye kaptırdı" vb. ifadelerle sermaye basınının üçüncü sayfalarında yer alan, adına "kaza" denilen iş cinayetlerinin yok ettiği yaşamlar.

Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (İLO) kayıtlarına göre, dünyada yılda 2 milyonu aşkın işçi iş kazaları sonucu ölürken, milyonlarcası da sakat kalıyor. Türkiye'deki durum ise daha vahim. İş kazalarında dünya sıralamasında hızla birinciliğe doğru ilerleyen Türkiye, Avrupa'da bu birinciliğini kimseye kaptırmıyor. Türkiye'de yılda ortalama bini aşkın işçi iş kazalarında yaşamını yitirirken, meslek hastalığına yakalanan ve sakat kalan işçi sayısının haddi hesabı bulunmuyor.

Çalışma yaşamını düzenleyen kanunlara göre işveren işçiyi koruma, işçinin sağlığı ve iş güvenliği ile ilgili önlemleri almak zorundadır. İş Kanunu'nun 77. maddesine göre "İşverenler işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması için gerekli her türlü önlemi almak, araç ve gereçleri noksansız bulundurmak, işçiler de iş sağlığı ve güvenliği konusunda alınan her türlü önleme uymakla yükümlüdürler".

Yargıtay kararlarına göre; işveren, sadece işin niteliğine uygun koruyucu madde vermekle yükümlü olmayıp verdiği malzemenin kullanılmasını sağlamak ve önlemlerin uygulanıp uygulanmadığını sürekli ve etkin bir biçimde denetlemekle yükümlüdür.

Yasalar böyle olmasına rağmen çalışma yaşamında, pek çok konuda olduğu gibi işçi sağlığı ve güvenliği konusunda ciddi sorunlar yaşanmaktadır. İşverenler ek maliyet getireceği, gereksiz zaman kaybına yol açacağı düşüncesi ile yasaların emredici hükümlerini yerine getirmekten kaçınırlar. İşin yoğun ve ağır olduğu, çalışma süresinin uzun tutulduğu her işyerinde adeta kazaya davetiye çıkarılır. Bu sadece Türkiye'ye özgü değildir, kapitalizme özgü genel bir durumdur. Öyle olduğu için de dünyada her yıl meydana gelen 27 milyon iş kazasında 330 bin kişi hayatını kaybeder, 160 milyon kişi de ya yaralanır ya da meslek hastalığına maruz kalır. Kuşkusuz bu katliamdan farklı bir şey değildir.

İş kazaları en sık, kömür madenciliği, dokuma ve gıda maddeleri sanayileri, taş, toprak, kil, kum vs. imalatı, metal endüstrisi, makine imalatı, nakil araçları imalatı, inşaat, nakliyat, toptan ve perakende ticaret faaliyet gruplarında meydana gelmektedir. SSK verilerine göre, 1994–2003 yıllarını kapsayan 10 yıllık dönemde, ortalama her 82 iş kazasının biri, ölümle sonuçlanmıştır. Buna göre, 10 yıllık dönemde, Türkiye'de meydana gelen 831 bin 248 iş kazasında, 10 bin 84 kişi hayatını kaybetmiştir.

Gerekli işçi sağlığı ve işçi güvenliği tedbirlerinin alınmadığı bir işyerinde çalışan işçiler çalışmayı reddedebileceği gibi, işverenden çalışmamalarına rağmen ücretlerini talep etmek haklarına sahiptirler. Ayrıca bu nedenlerle işi bırakan işçilerin işi bırakmaları haklı nedene dayandığından kıdem tazminatı alacaklarını da alabilirler. İşyerinde gerekli işçi sağlığı ve iş güvenliği tedbirlerinin alınmamasından doğan iş kazaları sonucunda işveren, malul kalan işçiye maluliyetine göre maddi tazminat, işçi ölmüş ise kanuni mirasçılarına destekten yoksun kalma tazminatı ödemek zorundadır. Ayrıca bu durumlarda manevi tazminat da talep edilebilmektedir.

Patronların kâr hırsı nedeniyle iş cinayetlerine her an bir işçiyi kurban veriyoruz. Hepsi birbirinden korkunç ölümler. Ölen işçilerin aileleri yıkıma uğruyor. Uzuvlarını kaybeden işçiler bu yıkımın psikolojik boyutunu bir ömür boyu yaşıyor. Ama devlet bırakalım bu konuda önlem almayı giderek ölümlerimizden sorumlu olan patronları neredeyse ödüllendirmeye hazırlanıyor. 2008'de yürürlüğe girecek olan bu düzenlemelerle birlikte "iş kazası" olması durumunda patronun ilgili müfettişlere bildirimde bulunma zorunluluğu kaldırılıyor. Patronların 50 ve üzeri işçi çalıştırdıkları işyerlerinde özürlü ve eski hükümlü işçi çalıştırma zorunluluğu da kaldırılıyor. Ayrıca malullük aylığı almak da neredeyse imkânsız hale getiriliyor. Kişinin malul aylığı alabilmesi için 3600 gün veya en az 10 yıl sigortalı çalışması, 10 yılın her yılı için de 180 gün prim ödemiş olması şartı aranacak. Kişinin malul olduğunun kabul edilmesi için iş gücünün %60'ını kaybetmiş olması istenecek. Mevcut düzenlemelerde bir elini bilekten veya ayağını dirsekten makineye kaptıran bir işçiye en fazla %20–30 civarında işgücü kaybı veriliyor. Emeklilik, iş kazası, meslek hastalığı ve sağlık primleri işçinin ücretinden peşin olarak kesilirken, iş kazası ya da meslek hastalığı geçiren işçi kaderiyle başbaşa bırakılıyor.

AS–KOL işçileri kazandı!

AS-KOL Şakirpaşa Metal Sanayi'de bulunan ve plastik alanında faaliyet gösteren 60 kişinin çalıştığı bir fabrika. Diğer işletmelerde olduğu gibi burası da patronların azami kâr hırsı nedeniyle adeta işçiler için bir cehenneme dönüşmüş durumda. Fabrikanın günlük çalışma süresi 10 saat. Ancak işçiler hemen hemen her gün zorunlu mesaiye bıraktırılıyorlar. Hafta sonları da zorunlu olarak mesaiye kalıyorlar. Gece vardiyasından gündüz vardiyasına geçişte ortaya çıkan zorunlu boşluk ise işçilerin önüne hafta sonu tatili olarak sürülüyor.

Fabrikadaki çalışma koşulları oldukça sağlıksız. İşçilerin doğru dürüst nefes almasını sağlayacak bir havalandırma bile yok. Bazen içerisini bembeyaz toz bulutları kaplamaya başlıyor. Bütün gün sağlıksız koşullarda çalışılmasına rağmen molalar bile çok görülmüş. Her yerde en az bir saat olan yemek molaları AS-KOL'da yarım saate düşürülmüş durumda. Çay aralarını bile kaldırmışlar. İşçiler çaylarını hızla çalışan makinelerin başında ayakta çalışarak içmek zorunda kalıyorlar. Çünkü makinelerin kapanması yasak.

AS-KOL işçileri sorunlarına karşı önce işyeri içinde sonra da dışarıda biraraya neler yapabileceklerini tartışmaya ve kendi içlerinde bir örgütlülük yaratmaya başladılar. İşçiler bu sayede yaşadıkları bir dizi soruna karşı eyleme geçti, böylece örgütlülükleri daha da güçlendi.

Havalandırmanın olmaması üzerine işçiler, zehirli duman saçan ve kapatılması yasak olan makineleri durdurarak dışarı çıktılar ve ustabaşının makinelerin başına döndürme çabalarına rağmen bunu kabul etmediler. Bu eylem işçilerin kendilerine güvenini arttırdı. Sonrasında da işçiler benzer durumlar karşısında iş bırakmaya varan ortak tutumlar almaya başladı.

Son olarak işçiler ödenmeyen ücretleri için 19 Eylül günü gece vardiyasında işbaşı yapmayı reddettiler. Önce ustabaşları gelerek işçileri ikna etmeye çalıştılar. Ancak çabalarının boşa düşmesi üzerine sıra müdüre geldi. İşçilerin karşısına çıkan müdür önce ikna etmeye çalıştı. Ancak karşılığını alamayınca bu kez tehditler savurmaya başladı.

İşçilere "siz kendinizi ne zannediyorsunuz, ben istesem bir telefonda buraya işçi yığarım, zaten memlekette işsiz çok ayağınızı denk alın" diyen müdür, örnek olarak MENSA Fabrikası'nda işçilerin 5 aydır ücret alamadıklarını gösterdi. AS-KOL işçilerinin ise henüz iki ay olmuşken ücret alamadıkları için şikayet etmeye başladıklarını söyledi. İşçilere koyun gibi sabretmeleri gerektiğini ifade etti. Tehditleri de çare olamayınca bu sefer de fabrikanın kötü durumda olduğunu ve bu yüzden ücretlerin ödenemediğini söyledi. Bu tutum karşısında işçiler "fabrika bu kadar kötü durumda olsaydı patron 200 milyarlık cipe binemezdi" diyerek bu tür söylemlerin işe yaramayacağını ortaya koydular.

Talepleri karşılanmayan işçiler işe başlamayı reddederek toplu halde fabrikadan ayrıldılar. Ertesi gün sabah yeniden biraraya gelen işçiler Sanayi İşçileri Derneği'ne gelerek bir toplantı yaptılar. Yapılan görüşmede talepler belirlendi ve atılacak adımlar netleştirildi. İşçiler; iş bırakan işçilerin eksiksiz işe dönüşü, ödenmeyen ücretlerin ödenmesi ve sigorta girişlerinin başlatılması taleplerini belirlediler. Eğer taleplerinden birisi dahi kabul edilmezse de toplu olarak fabrikaya giderek tüm alacaklarını kesintisiz ve tek bir seferde almayı kararlaştırdılar. Talepleri kabul edilmezse de iş mahkemesine başvurmak ve fabrika önünde direnişe geçme kararı aldılar.

Görüşmede patronun işçilerin bilincini bulandırıp, örgütlülüklerini dağıtmak amacıyla yaptığı demagoji işçilerin kararlı tutumu sayesinde boşa düştü. Son olarak yaşananlardan haberi olmadığını iddia eden ve sorumluluğu fabrika müdürüne atan patron, bu söylemlerin işe yaramaması üzerine ücretlerin ödenmesini, sigorta girişlerinin yapılmasını ve işe dönüşleri kabul edeceğini söylemek zorunda kaldı. Ancak patronun işçileri aldattığı ortaya çıktı. İşçilerin tümünün geri alınmayacağının netleşmesi üzerine işçiler tüm alacaklarını aynı gün eksiksiz alarak işten ayrıldılar.

İşten ayrılan işçiler, patronun direnen işçileri diğerlerine karalaması üzerine geri dönerek kendilerinin başlattığı mücadelenin bir deneyim ve miras olarak kabul edilmesi ve sahip çıkılması gerektiğini söyleyerek fabrikadan ayrıldılar.

AS-KOL işçilerinin örgütlü mücadele deneyimi bir kez daha göstermiştir ki; birleşen işçiler yenilmezler. Şimdi görev bu mirası tüm sanayiye taşımak ve işçilerin birliğini sağlamaktır.

Sanayi İşçileri Derneği

PANELE ÇAĞRI

Güvences z çalışmaya geleceksiz yaşamaya karşı güçlerimizi birleştiriyoruz!

Program:
slnevizyon gösterimi
konuşmalar

***Tez Koop-İş Eğitim Danışmanı-(Yazar) Volkan Yaraşır**

***Sİ-DER temsilci**

Açık kürsü

Tarih: 16 Aralık Pazar Saat: 15.00

Yer: Eğitim-Sen Adana Şubesi

Çınarlı Mah. Atatürk Bulvarı, Büyükşehir Belediyesi Karşısı, Halkbank Yanı, 12 Sk. Pedük Apt. Kat: 3 No: 6

İrtibat telefonu: 429 51 82

SANAYİ İŞÇİLERİ DERNEĞİ (Sİ-DER)

İşçi Bülteni Özel Sayı 240 * Fiyatı: 25 YKr * Aralık 2007 * Sahibi ve S. Yazı İşleri Md.: Gülcan CEYRAN EKİNCİ*
EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti. * Mollaşeref Mah. Millet Cad. 50/10 Fatih/İstanbul * Tel/Fax: 0 (212) 621 74 52 * Baskı: Özdemir Mat / İST